

بورس چرا دوباره سبز شد؟

تاثیر مثبت بازارگردانی عرضه اولیه‌ها و بازگشت مالیات نقل و انتقال سهام به صندوق تثبیت بازار سرمایه

یک کارشناس بازار سرمایه ضمن تشریح تاثیر ۱۰ تصمیمی که اخیراً توسط دولت برای بازار سرمایه گرفته شده است، حذف قیمت‌گذاری دستوری و توافق مذاکرات سیاسی را دو شرط مهم برای اصلاح وضعیت این بازار عنوان کرد.

به گزارش «شهروند» و به نقل از ایسنا؛ سعید جعفری، با اشاره به ۱۰ تصمیمی که اخیراً برای بازار سرمایه از سوی دولت اخذ شده است، اظهار کرد: «این تصمیماتی که اعلام شد، مربوط به لایحه بودجه سال آینده بود که دولت تقدیم مجلس کرده بود و برخی از بندهای آن ابهام داشت که باعث نگرانی شده و افت قیمت‌ها در بازار را تشدید کرده بود.»

او ادامه داد: «یکی از مهم‌ترین تصمیماتی که بعد از ارایه لایحه گرفته شد، این بود که قیمت گاز خوراک پتروشیمی‌ها سقف ریالی داشته باشد. یعنی معادل قیمت گاز صادراتی تا حداکثر سقف ۵ هزار تومان و نرخ گاز سوخت هم معادل حدود ۴۰ درصد همین عدد است که ۲ هزار می‌شود. این ارقام نسبت به ارقامی که در لایحه اعلام شده بود منطقی‌تر است.»

این کارشناس بازار سرمایه با تاکید بر اینکه عددی که اعلام شده باز هم قابل توجه است، گفت: «به‌طور کلی نرخ فرمول خوراک پتروشیمی از اساس مشکل دارد چرا که بر اساس قیمت گاز اروپا محاسبه و این موضوع باعث می‌شود پتروشیمی‌های ما از قبا عقب بمانند و جذابیت سرمایه‌گذاری را از بین برده بود.»

جعفری با بیان اینکه مواردی که اعلام شده است می‌تواند برای بازار سرمایه مسکن باشد، عنوان کرد: «اما آنجایی که در قالب بودجه است، هر سال این ریسک وجود دارد که ممکن است دولت مجدداً عدد قابل توجهی اعلام کند. به همین دلیل بحث خوراک پتروشیمی‌ها و سوخت صنایع فولادی و سیمانی نیازمند این است که بر اساس یک فرمول بلندمدت تعیین شود تا سرمایه‌گذاری که قصد دارد سرمایه‌گذاری بلندمدت کند، بتواند راحت‌تر تصمیم بگیرد.»

او ادامه داد: «این تصمیمات موقتی است و ریسک‌هایی که اخیراً اضافه شده بود، با این تصمیمات پوشش داده شد.»

این کارشناس بازار سرمایه در مورد تصمیماتی که در مورد بازارگردانی عرضه اولیه‌ها و بازگشت مالیات نقل و انتقال سهام به صندوق تثبیت بازار سرمایه گرفته شده است نیز توضیح داد: «این تصمیمات قطعاً روی بازار تاثیر مثبت دارند. در واقع هر مبلغی که در جهت تثبیت بازارگردانی مخصوصاً در بخش عرضه اولیه‌های دولتی به بازار تزریق شود، به شرایط بازار کمک می‌کند. من این رویکرد دولت نسبت به بازار سرمایه را مثبت می‌بینم.»

جعفری ادامه داد: «با این حال اگر قصد دولت این است که آسپیی که به اعتماد بازار سرمایه وارد شده است جبران شود، باید قیمت‌گذاری دستوری از اقتصاد به‌طور کامل حذف شود. برای مثال در صنعت خودرویی، مردم خودرو را با قیمت آزاد می‌خرند اما کارخانه‌دار باید خودرو را ۵۰ درصد پایین‌تر از بازار آزاد عرضه کند. از طرف دیگر شرکت‌های پتروشیمی مجبور هستند ارز خود را در سامانه نیما ۲۰ تا ۳۰ درصد پایین‌تر از ارز آزاد عرضه کنند.»

او ادامه داد: «این موارد باعث می‌شود سرمایه‌گذار رغبت به سرمایه‌گذاری در بازار که دولت قیمت‌ها را تعیین می‌کند، نداشته باشد.»

این کارشناس بازار سرمایه با تاکید بر اینکه موضوع دیگری که به بازار سرمایه کمک می‌کند، توافق در مذاکرات سیاسی است، گفت: «برعکس اینکه گفته می‌شود بازار سرمایه علاقه‌ای ندارد توافق انجام شود، اگر یک توافق جامع صورت بگیرد، جریان ورود تکنولوژی به کشور آزاد می‌شود و بسیاری از شرکت‌ها می‌توانند طرح توسعه اجرا کنند و در آن شرایط رشد حقیقی بازار را شاهد خواهیم بود.»

بررسی چشم‌انداز بازار سرمایه در گفت‌وگو با «مهدی سماواتی»، اقتصاددان

بازگشت «اعتماد» از دست رفته به بورس

در چند سال اخیر بازار سرمایه از بی‌برنامگی و بی‌اعتمادی به سیاست‌گذار رنج می‌برد

ممکن است بازار سرمایه را با رکود نیز مواجه کند. اگر دقت کنید عموم رشدها در بورس به عامل تورم بستگی دارد و هر زمان که کشور با تورم مواجه شد، بورس نیز با افزایش شاخص روبه‌رو شد. پس به نگاه من اگر مذاکرات به نتیجه برسد، با توجه به شوک ارزی پس از آن ممکن است حتی با سقوط شاخص نیز روبه‌رو شویم.» سماواتی در تشریح این مسأله می‌گوید: «این مسأله در سایر نقاط دنیا هم مشهود است. در روزهای گذشته پس از صحبت‌های اردوغان شاهد افزایش ارزش لیر ترکیه بودیم. اما در همان روز تمام شاخص‌های بورس در ترکیه قرمز شد. در چند ماه گذشته به واسطه تورم‌ها شاخص‌های بورس در این کشور با افزایش روبه‌رو بود.»

سیاست‌های حمایتی دولت سیزدهم از بازار سرمایه

اصلاح روند معاملات در بازار بورس، یکی از وعده‌های دولت سیزدهم در روند انتخابات بود. وعده‌ای که پس از روی کار آمدن دولت سیزدهم، با ارایه سیاست‌های پولی ضد تورمی، مصوبه دهگانه، نگاه حمایتی در بودجه و نیز سیاست‌های تشویقی سهامداران را به آینده امیدوار کرده است. به نگاه کارشناسان همه اعدادی که در بودجه آورده شده، جنبه حمایتی از بازار سرمایه دارد. تخصیص اعتبار جداگانه برای صندوق تثبیت بازار، کاهش انتشار اوراق بدهی دولت و... از جمله مصداق‌هایی است که می‌توان به آن اشاره داشت. به طور مثال دولت در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ قصد دارد ۸۸ هزار میلیارد تومان از محل واگذاری و فروش انواع اوراق مالی درآمد کسب کند. این رقم که در لایحه پیشنهادی دولت به مجلس آورده شده است، کاهش ۳۳ درصدی را نشان می‌دهد.

بازار سرمایه با این کاهش ۳۳ درصدی در صورت اتفاق، می‌تواند نفس تازه‌ای بکشد و اعتماد از دست رفته بازگردد.

و مسکن چهار بازار پرطرفدار اقتصادی تا اواسط سال ۱۳۹۸ به شمار می‌آمد. اما از اواسط سال ۱۳۹۸ به این سو، بازار سرمایه نیز طرفداران خود را پیدا کرد و عملاً مجموعه‌داری‌هایی که مردم می‌توانند سرمایه خود را در آنجا سرمایه‌گذاری کنند، به پنج بازار تبدیل شد.

اگر دقت کنید عموم رشدها در بورس به عامل تورم بستگی دارد و هر زمان که کشور با تورم مواجه شد، بورس نیز با افزایش شاخص روبه‌رو شد. پس به نگاه من اگر مذاکرات به نتیجه برسد، با توجه به شوک ارزی پس از آن ممکن است حتی با سقوط شاخص نیز روبه‌رو شویم

رابطه معکوس بازار سرمایه و ثبات اقتصادی

اگرچه به نظر می‌رسد در هفته‌های جاری با توجه به خبرهای منتشر شده در زمینه افزایش سرمایه شرکت‌ها و نگاه حمایتی لایحه بودجه ۱۴۰۰ به بازار سرمایه، شاخص‌ها به صورت معقول و منطقی روند افزایشی را دنبال کنند، اما هنوز تحلیلگران معتقدند اصلی‌ترین عامل در اصلاح روند معاملات بورس، بازگشت اعتماد به مردم است. «مهدی سماواتی» در این باره می‌گوید: «تجربه نشان می‌دهد هر مسأله‌ای که باعث ثبات و بهبودی اقتصادی شود،

به سیاست‌گذار رنج می‌برد. به نگاه این کارشناس و پژوهشگر اقتصادی بسیاری از قوانین و لوایح مربوطه ضمانت اجرا ندارد و همین مسأله باعث شده با واکنش مثبت و اقبال عمومی همراه نشود. این تحلیلگر بازار سرمایه با اشاره به روند مثبت بازار سرمایه در چند روز اخیر می‌گوید: «بسیاری از سهامداران یا در اصل سرمایه خود یا سود سرمایه در زیان هستند، همین امر باعث شده تا با کاهش اقبال عمومی در مسأله بازار سرمایه مواجه شویم. به همین دلیل در این خصوص هر مقرراتی نیاز به ضمانت اجرا دارد.»

به نگاه بسیاری از تحلیلگران بازگشت قیمت‌ها به سطوح تابستان سال قبل دور از دسترس است، زیرا بازار سرمایه با مسأله سلب اعتماد مواجه شده است. «مهدی سماواتی»، در این باره می‌گوید: «سیاست‌های مداخله‌گرایانه دولت باعث سلب اعتماد سهامداران به بازار سرمایه شده است.»

سماواتی با انتقاد از عملکرد دولت دوازدهم در قبال بازار سرمایه ادامه می‌دهد: «در گذشته عواملی که بیشتر در بازار تاثیر می‌گذاشت، درون‌بازاری بود. مداخلات دولت در حدود نرخ‌گذاری و لوایح بودجه‌ای و سیاست‌گذاری‌ها بیشتر شد و رنگ‌وبوی اجرایی به خود گرفت.» به نگاه این تحلیلگر بازار سرمایه با افزایش مداخله‌های دولت اثرگذاری اخبار مثبت و منفی در این بازار کمتر از گذشته شد. طلا، دلار، خودرو

حسام خراسانی | بازار سرمایه یکی از مهم‌ترین بازارهای تامین مالی در کشور به شمار می‌آید که در سال‌های اخیر با افت و خیزهای بسیاری روبه‌رو بوده است. صعود و نزول شاخص کل برای سهامداران در این سال‌ها نتیجه‌ای جز سرخوردگی و ناامیدی از بهبود وضعیت نداشته. بازاری که ماه‌های نخست سال ۹۹ را با روندی مثبت آغاز کرد، از نیمه مردادماه همان سال با رکودهای عمیق معاملاتی مواجه شد. این رکودها به دلیل افزایش صف‌نشینی در سمت فروش منجر شد، در سال ۱۴۰۰ نیز ادامه دار بود. اگرچه این روزها در پی اخذ تصمیمات جدید در دولت سیزدهم نگاه تحلیلگران به بازار سرمایه ایران متفاوت شده است، اما هنوز هم چشم‌انداز بازار سرمایه برای سرمایه‌داران مبهم و پرابهام است. «شهروند» به بررسی چشم‌انداز بازار سرمایه در «آینده نزدیک» در گفت‌وگو با «مهدی سماواتی»، اقتصاددان و تحلیلگر بازار سرمایه پرداخته است. «سماواتی» معتقد است بازار سرمایه از بی‌برنامگی و بی‌اعتمادی به سیاست‌گذار رنج می‌برد.

فراز و فرودهای بازار سرمایه در دو سال اخیر در ذهن فعالان این حوزه فراموش‌نشده است. در روز ۲۰ مرداد ۱۳۹۹ شاخص بورس در حالی که عدد ۲ میلیون واحد را رد کرده بود، شروع به ریزش کرد و تا تاریخ ۸ مهر ۱۳۹۹ حدوداً ۲۵ درصد از ارزش خود را از دست داد. روند ریزش شاخص‌ها در ماه‌های بعدی سال و ماه‌های آغازین سال ۱۴۰۰ نیز ادامه دار شد. بی‌اعتمادی به سیاست‌گذاری‌ها و ناامیدی از احیای بازار از جمله دلایل این رکود به شمار می‌آید که تحلیلگران به آن اشاره می‌کنند. مسأله‌ای که «مهدی سماواتی»، اقتصاددان و تحلیلگر بازار سرمایه نیز به آن اشاره دارد.

در جست‌وجوی اقبال عمومی!

سماواتی معتقد است در چند سال اخیر بازار سرمایه از بی‌برنامگی و بی‌اعتمادی

